9. MEKTUP

٩- ﴿ اَلْمَكْتُوبُ التَّاسِعُ اِلَى السَّيِّدِ مُحَمَّدٍ نُعْمَانَ فِى بَيَانِ قَوْلِهِ تَعَالَى "وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ" اَلْآيَةَ ﴾

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ قَالَ اللهُ تَعَالَى "**وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا وَاتَّقُوا اللهَ**..." اَلْآيَةَ ذِكْرُ التَّقْوَى بَعْدَ ذِكْرِ الْامْتِثَالِ لِـلْاَوَامِرِ وَالْانْتِهَاءِ عَنِ الْمَنَاهِي اِشَارَةٌ اِلَى الْاهْتِمَامِ بِالْانْتِهَاءِ الَّذِى هُوَ حَقِيقَةُ التَّقْوَى وَاَنَّهُ هُوَ مَلَاكُ الدِّينِ قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَبَارَكَ "**مَلَاكُ دِينِكَ الْوَرَعُ**" وَقَالَ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ فِى مَوَاضِعَ اُخَرَ "**وَلَا تَعْدِلْ بِالرِّعَةِ شَيْئًا**" وَالرِّعَةُ هُوَ الْوَرَعُ وَالْوَجْهُ لِهَذَا الْاهْتِمَامِ وَاللهُ سُبْحَانَهُ اَعْلَمُ بِالصَّوَابِ اَنَّ الْانْتِهَاءَ اَعَمُّ وُجُودًا وَاَكْثَرُ نَفْعًا لِمَا اَنَّهُ يُوجَدُ فِى ضِمْنِ الْامْتِثَالِ أَيْضًا لِاَنَّ الْاِتْيَانَ بِالْاَمْرِ انْتِهَاءٌ عَنْ ضِدِّهِ وَهُوَ ظَاهِرٌ وَاَمَّا كَثْرَةُ نَفْعِ الْانْتِهَاءِ بِغَيْرِ جِهَةِ عُمُومِهِ فَـلِاَنَّهُ مُخَالَفَةٌ مَحْضَةٌ مَعَ النَّفْسِ لَا حَظَّ لِلنَّفْسِ فِيهِ بِخِلَافِ صُوَرِ الْامْتِثَالِ فَاِنَّ النَّفْسَ قَدْ تَتَلَذَّذُ فِيهِ وَكُلُّ مَا فِيهِ زِيَادَةُ مُخَالَفَةٍ مَعَ النَّفْسِ لَا شَكَّ اَنَّهُ اَكْثَرُ نَفْعًا وَاَقْرَبُ طُرُقًا اِلَى النَّجَاةِ فَاِنَّ الْمَقْصُودَ الْاَصْلِيَّ مِنَ التَّكْلِيفَاتِ الشَّرْعِيَّةِ قَهْرُ النَّفْسِ لِاَنَّهَا انْتَصَبَتْ لِمُعَادَاةِ اللهِ سُبْحَانَهُ وَوَرَدَ فِى الْحَدِيثِ الْقُدْسِيِّ "**عَادِ نَفْسَكَ فَاِنَّهَا انْتَصَبَتْ لِمُعَادَاتِى**" فَكُلُّ طَرِيقٍ مِنْ طُرُقِ الْمَشَائِخِ تَكُونُ رِعَايَةُ الْاَحْكَامِ الشَّرْعِيَّةِ فِيهَا اَكْثَرَ يَكُونُ اَقْرَبَ طُرُقٍ اِلَى اللهِ سُبْحَانَهُ لِوُجُودِ كَثْرَةِ الْمُخَالَفَةِ مَعَ النَّفْسِ اِلَّا وَهُوَ طَرِيقُ النَّقْشَبَنْدِيَّةِ وَلِهَذَا قَالَ سَيِّدُنَا وَقِبْلَتُنَا الشَّيْخُ الْاَجَلُّ بَهَاءُ الدِّينِ الْمُشْتَهِرُ بِنَقْشَبَنْد قُدِّسَ سِرُّهُ "وَجَدْتُ طَرِيقًا اَقْرَبَ طُرُقٍ اِلَى اللهِ سُبْحَانَهُ لِوُجُودِ كَثْرَةِ الْمُخَالَفَةِ مَعَ النَّفْسِ" وَاَمَّا بَيَانُ زِيَادَةِ رِعَايَةِ اَحْكَامِ الشَّرْعِيَّةِ فِى هَذِهِ الطَّرِيقَةِ فَمِمَّا لَا يَخْفَى عَلَى الْمُنْصِفِ الْفَطِنِ الْخَائِضِ فِى طُرُقِ الْمَشَائِخِ وَمَعَ ذَلِكَ بَيَّنْتُهُ بِزِيَادَةِ الْاِيضَاحِ فِى بَعْضِ الرَّسَائِلِ وَاللهُ سُبْحَانَهُ اَعْلَمُ بِحَقِيقَةِ الْحَالِ وَهُوَ سُبْحَانَهُ حَسْبِى وَنِعْمَ الْوَكِيلُ وَصَلَّى اللهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ وَبَارَكَ وَالسَّلَامُ عَلَى مَنِ اتَّبَعَ الْهُدَى.

TÜRKÇE ANLAMI

Seyyid Muhammed Numan'a gönderilmiştir. "Peygamber size her ne emir verirse onu tutun" ayetinin tefsiri hakkındadır.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla.

Allah (c.c.) *"Peygamber size her ne emir verirse onu tutun, yasakladığından da sakının ve Allah'tan korkun"*[158] buyurmaktadır.

Görüldüğü gibi Cenab-ı Allah bu ayet-i kerimede takvayı (Allah'tan korkmayı), *Peygamberimizin emir ve yasaklarına uymayı emrettikten sonra zikretmiştir.* Bu durum, takvanın özünü teşkil eden (dinde sakıncalı bulunan şeylerden) sakınmanın önemine ve bunun dinin en temel unsuru olduğuna işaret etmektedir. Nitekim Peygamber Efendimiz *"Dininizin temeli verâdır."*[159] Buyurmuştur. Yine Peygamber Efendimiz çeşitli münasebetlerle *"Verâyı hiçbir şeye değişme."*[160] buyurmuştur.

Allah daha iyi bilir ama bu hususa fazla önem verilmesi, sakıncalı şeylerden sakınılması gereken hususların daha geniş yer tutması ve daha faydalı olmasındandır. Aslında sakınmak da, bir yönüyle verilen emri yerine getirmek demektir. Çünkü emredilen bir şeyi yerine getirmek onun tersini yapmaktan sakınmak demektir. Dinen haram olan şeylerden sakınmanın, dinen emredilen şeyleri yerine getirmekten daha kapsamlı olduğu hususu açıktır. Fakat onun daha faydalı oluşu, daha kapsamlı oluşundan kaynaklanmamaktadır. Onun daha faydalı oluşu, onda baştan aşağıya nefse muhalefet bulunduğu içindir. Sakınma hususunda nefsin hiçbir payı yoktur. Emirleri yerine getirmek bunun gibi değildir. Zira nefis bu durumdan zaman zaman haz duyabilir. Dolayısıyla nefse muhalefet özelliği daha fazla olan ibadetler diğerlerine nispetle daha faydalı ve kurtuluşumuz için daha yakındır. Nitekim şeri yükümlülüklerden maksat nefsimizin arzularını tepelemektir. Çünkü nefis kendisini Allah'a düşmanlığa adamıştır.

Hadis-i kudside *"Nefsine cephe al; çünkü o bana cephe almıştır."*[161] buyurulmaktadır. Tarikatlar içinde şeri hükümlere uymanın daha yoğun

[158] Haşr, 6.

[159] Tirmizi, nr. 2519.

[160] Şihab, *el-Müsned*, nr. 40; Deylemi, *el-Firdevs*, nr. 6491.

[161] Hadisin tahrici için bk. 1. Cilt, 52. Mektup.

işlendiği tarikatlar, nefse muhalefeti daha çok önemsediği için Allah'a daha fazla yaklaştıran tarikatlardır. Tarikatlar içerisinde bunu en fazla hak eden de Nakşibendi tarikatıdır. Bu sebeple efendimiz ve gönüllerimizin kıblesi Şeyh Bahaüddin Nakşibend hazretleri bu hususa binaen *"Allah'a en yakın olan yolu buldum"* demiştir.

Bu tarikatta şeri hükümlere daha fazla riayet edildiği hususu, insafı elden bırakmayan ve tarikatları incelemiş bulunan anlayış sahibi kimselerin malumudur. Buna rağmen ben bu konuyu bazı mektuplarımda bütün tafsilatıyla açıkladım. Allah işin aslını en iyi bilendir. Noksan sıfatlardan münezzeh olan Allah bana yeter ve o ne güzel bir vekildir!

Allah'ın salat, selam, bereket ve keremi Efendimiz Muham-med, onun ailesi ve arkadaşlarının üzerinden eksik olmasın. Selam hidayete tabi olanlara olsun…

KELİME ANLAMI

9. ◄ اَلْمَكْتُوبُ التَّاسِعُ **Dokuzuncu mektup** *(Kime gönderilmiştir?)* اِلَى السَّيِّدِ مُحَمَّدْ نُعْمَانَ **Seyyid Muhammed Numan'a** *(Ne hakkındadır?)* فِى بَيَانِ قَوْلِه تَعَالَى **Yüce Allah'ın şu sözünün beyanı hakkındadır** وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ **Resul size ne verdiyse** فَخُذُوهُ… اَلْآيَةَ **Onu alın … ayet** ►

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla قَالَ اللهُ تَعَالَى Yüce Allah buyurdu ki: وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ Resul size ne verdiyse فَخُذُوهُ Onu alın وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ Ve sizi neden men ettiyse فَانْتَهُوا Ondan sakının وَاتَّقُوا اللهَ… اَلْآيَةَ Ve Allah'tan korkun... ayet ذِكْرُ التَّقْوَى Takvanın zikredilmesi *(Ne zaman?)* بَعْدَ ذِكْرِ Zikredildikten sonra *(Ne?)* اَلْاِمْتِثَالِ لِلْاَوَامِرِ Emirleri yerine getirmek وَالْاِنْتِهَاءِ عَنِ الْمَنَاهِى Ve yasaklardan sakınmak *(Bu nedir?)* اِشَارَةٌ اِلَى الْاِهْتِمَامِ بِالْاِنْتِهَاءِ Sakınmanın önemine işarettir اَلَّذِى هُوَ حَقِيقَةُ التَّقْوَى Ki o takvanın hakikatidir وَاَنَّهُ هُوَ مَلَاكُ الدِّينِ Ve o dinin özüdür قَالَ رَسُولُ اللهِ Resûlüllah buyurdu صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَبَارَكَ Allah ona salat-u selam ve bereket eylesin مَلَاكُ دِينِكَ الْوَرَعُ Dininin özü takvadır وَقَالَ Ve peygamberimiz buyurdu عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ Ona salat-u selam olsun *(Nerede buyurdu?)* فِى مَوَاضِعَ اُخَرَ Başka yerlerde (buyurdu) ki: وَلَا تَعْدِلْ بِالرِّعَةِ شَيْئًا Takvayı hiçbir şeye denk tutma وَالرِّعَةُ هُوَ الْوَرَعُ Riatün kelimesi vera/takva-

Ki, وَاللّٰهُ سُبْحَانَهُ اَعْلَمُ بِالصَّوَابِ Bu önemin sebebi وَالْوَجْهُ لِهٰذَا الْاِهْتِمَامِ anlamındadır Allah doğruyu en iyi bilendir *(Nedir?)* اَنَّ الْاِنْتِهَاءَ اَعَمُّ Sakınmak daha umumidir *(Ne yönden?)* وُجُودًا Varlık yönünden وَاَكْثَرُ نَفْعًا Ve daha menfaatlidir *(Niçin?)* لِمَا اَنَّهُ يُوجَدُ Çünkü o bulunur *(Nerede?)* فِى ضِمْنِ الْاِمْتِثَالِ اَيْضًا Emre uymanın içinde de لِاَنَّ الْاِتْيَانَ بِالْاَمْرِ Çünkü emri yerine getirmek *(Nedir?)* اِنْتِهَاءٌ عَنْ ضِدِّهِ Zıddından sakınmaktır وَهُوَ ظَاهِرٌ Bu açıktır وَاَمَّا كَثْرَةُ نَفْعِ الْاِنْتِهَاءِ Sakınmanın menfaatinin çokluğuna gelince *(Nasıl?)* بِغَيْرِ جِهَةِ عُمُومِهِ Umumi yönünün dışında فَلِاَنَّهُ مُخَالَفَةٌ مَحْضَةٌ مَعَ النَّفْسِ Zira o sırf nefse muhalefettir لَا حَظَّ لِلنَّفْسِ فِيهِ Onda nefse bir pay yoktur بِخِلَافِ صُوَرِ الْاِمْتِثَالِ Emre itaat suretlerinin aksine فَاِنَّ النَّفْسَ Zira nefis قَدْ تَتَلَذَّذُ فِيهِ Orada lezzet alır وَكُلُّ مَا فِيهِ Ve her ne şey ki orada vardır *(Ne?)* زِيَادَةُ مُخَالَفَةٍ مَعَ النَّفْسِ Nefse daha fazla muhalefet لَا شَكَّ Şüphe yok ki, اَنَّهُ اَكْثَرُ نَفْعًا O daha çok faydalıdır وَاَقْرَبُ طُرُقًا اِلَى النَّجَاةِ Ve kurtuluşa en yakın yoldur مِنَ التَّكْلِيفَاتِ الشَّرْعِيَّةِ Şer-i tekliflerden *(Neden?)* فَاِنَّ الْمَقْصُودَ الْاَصْلِيَّ Zira asıl maksat *(Nedir?)* قَهْرُ النَّفْسِ Nefsi kahretmektir *(Niçin?)* لِاَنَّهَا انْتَصَبَتْ Çünkü o dikilmiştir *(Niçin?)* لِمُعَادَاةِ اللّٰهِ سُبْحَانَهُ Subhân Allah'a düşmanlık için وَوَرَدَ فِى الْحَدِيثِ الْقُدْسِيِّ Hadis-i Kutsi'de geldi ki, عَادِ نَفْسَكَ Nefsine düşman ol فَاِنَّهَا انْتَصَبَتْ لِمُعَادَاتِى Zira o bana düşmanlık için dikilmiştir فَكُلُّ طَرِيقٍ Dolayısıyla her yol *(Neden?)* مِنْ طُرُقِ الْمَشَائِخِ Meşayıhın yollarından ki, تَكُونُ Olmaktadır *(Ne?)* رِعَايَةُ الْاَحْكَامِ الشَّرْعِيَّةِ Şer-i hükümlere riayet *(Nerede?)* فِيهَا O yolda *(Ne olmaktadır?)* اَكْثَرَ Daha fazla يَكُونُ اَقْرَبَ طُرُقٍ O en yakın yol olur *(Kime?)* اِلَى اللّٰهِ سُبْحَانَهُ Subhân Allah'a *(Niçin?)* لِوُجُودِ كَثْرَةِ الْمُخَالَفَةِ مَعَ النَّفْسِ Nefse daha fazla muhalefet olduğu için اَلَا وَهُوَ طَرِيقُ النَّقْشَبَنْدِيَّةِ İyi bilin ki, o Nakşibendi tarikatıdır وَلِهٰذَا قَالَ Bunun için dedi *(Kim?)* سَيِّدُنَا وَقِبْلَتُنَا Şeyhimiz kıblemiz اَلشَّيْخُ الْاَجَلُّ Büyük Şeyh Bahauddin بَهَاءُ الدِّينِ الْمُشْتَهِرُ بِنَقْشَبَنْد قُدِّسَ سِرُّهُ Ki o Nakşibendi (k.s.) diye meşhurdur *(Ne dedi?)* وَجَدْتُ طَرِيقًا Bir yol buldum ki, اَقْرَبَ طُرُقٍ اِلَى اللّٰهِ سُبْحَانَهُ Subhân olan Allah'a en yakın yoldur *(Niçin?)* لِوُجُودِ كَثْرَةِ الْمُخَالَفَةِ مَعَ النَّفْسِ Nefisle mücadele çok olduğu için وَاَمَّا بَيَانُ زِيَادَةِ رِعَايَةِ اَحْكَامِ الشَّرْعِيَّةِ Şer-i hükümlere riayetin fazla olmasına gelince *(Nerede?)* فِى هٰذِهِ الطَّرِيقَةِ Bu tarikatta فَمِمَّا لَا يَخْفَى Bu gizli olmayan şeylerdendir

(Kime?) الْفَطِنِ الْمُنْصِفِ عَلَى Zeki, insaflı الْخَائِضِ فِى طُرُقِ الْمَشَائِخِ Ve meşayıhın yollarına dalanlara وَمَعَ ذَلِكَ Bununla beraber بَيَّنْتُهُ Ben beyan ettim *(Ne ile?)* بِزِيَادَةِ الْاِيضَاحِ Ziyade izahla *(Nerede?)* فِى بَعْضِ الرَّسَائِلِ Bazı mektuplarda وَاللّٰهُ سُبْحَانَهُ Allah Subhânehu اَعْلَمُ بِحَقِيقَةِ الْحَالِ Durumun hakikatini daha iyi bilir وَهُوَ سُبْحَانَهُ حَسْبِى O Subhânehu bana yeter وَنِعْمَ الْوَكِيلُ Ve o ne güzel vekildir وَصَلَّى اللّٰهُ Allah salat eylesin عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ Efendimiz Hz. Muhammed'e وَآلِهِ وَصَحْبِهِ Ehline ve ashabına وَسَلَّمَ وَبَارَكَ Selam etsin ve bereket versin وَالسَّلَامُ عَلَى مَنِ اتَّبَعَ الْهُدَى Hidayete tabi olana selam olsun...